

February 2021/
ISSUE - 02

CONTENT

- ประเด็นที่น่าสนใจ จากการประชุมคณะกรรมการบริหารเครือข่าย Thai SCP
- สารสำคัญ แผนขับเคลื่อนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน พ.ศ. 2560 – 2580 (ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 1)
- Line Open Chat สำหรับสมาชิกเครือข่ายฯ

กิจกรรมเดือน ก.พ.64

- งานสัมมนาให้ความรู้ โครงการการขับเคลื่อนนโยบายเพื่อบูรณาการสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมสู่การปฏิบัติ
- งานสัมมนา “Progress Update on EU’s Carbon Border Adjustment Mechanism and Impact on Thailand Economy”
- งานสัมมนาการพัฒนาตัวชี้วัดการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืนตามแนวทางหลักการเศรษฐกิจหมุนเวียนสำหรับอุตสาหกรรมไทย

ประเด็นที่น่าสนใจ จากการประชุมคณะกรรมการบริหารเครือข่าย Thai SCP

การประชุมคณะกรรมการบริหารเครือข่าย Thai SCP ครั้งที่ 2/2563 เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม พ.ศ. 2563 ณ ห้องประชุมอินทนิล (ห้อง 301) กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กรมการผู้ทรงคุณวุฒิในแต่ละสาขาได้ให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะเพื่อขับเคลื่อนงานด้าน SCP ของประเทศ โดยมีประเด็น/กลไกที่สำคัญ ดังนี้ :

- แผนขับเคลื่อนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน พ.ศ. 2560 – 2580 (ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 1)
- Government Data Catalog for Government Data Service เพื่อบูรณาการและใช้ข้อมูลภาครัฐของหน่วยงานต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ
- มาตรการปรับคาร์บอนก่อนเข้าพรมแดน (Carbon Border Adjustment Mechanism: CBAM) ของสหภาพยุโรป
- การจัดทำมาตรฐาน Circular Economy และ CE Model

แผนขับเคลื่อนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน พ.ศ. 2560 – 2580 (ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 1)

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานขับเคลื่อนการดำเนินงานตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนที่ 12 สร้างหลักประกันให้มีรูปแบบการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน (SDG 12) ผ่านกลไกคณะทำงานขับเคลื่อนการดำเนินงานเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนที่ 12 สร้างหลักประกันให้มีรูปแบบการบริโภคและผลิตที่ยั่งยืน และคณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ สผ. ร่วมกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ได้จัดทำแผนขับเคลื่อนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน พ.ศ. 2560 – 2579 และแผนขับเคลื่อนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน พ.ศ. 2560 – 2580 (ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 1) เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานด้านการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืนของประเทศไทยให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และสะท้อนความก้าวหน้าการดำเนินงานของทุกภาคส่วน สามารถนำไปพิจารณากำหนดแนวทางขับเคลื่อนและสนับสนุนภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น โดยแผนขับเคลื่อนฯ ดังกล่าว มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) รวมทั้งเป้าประสงค์และตัวชี้วัด SDG 12 ตามที่องค์การสหประชาชาติกำหนด

แผนขับเคลื่อนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน พ.ศ. 2560 – 2580 (ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 1) ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1

วิสัยทัศน์และเป้าหมาย (Vision and Goals)

วิสัยทัศน์

“ประเทศไทยบรรลุการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืนที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยดำเนินการภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและขับเคลื่อนอย่างบูรณาการด้วยนวัตกรรม ทั้งทางสังคมและทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ภายในปี พ.ศ. 2580”

เป้าหมายในภาพรวม “การปรับเปลี่ยนสังคมไทยอย่างต่อเนื่อง เพื่อมุ่งสู่สังคมที่มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ คุ่มค่า และสมดุลกับฐานทรัพยากรของประเทศ โดยน้อมนำหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ และเสริมสร้างความแข็งแกร่งด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม รวมทั้งมีการนำเสนอข้อมูลเชิงประจักษ์เพื่อนำไปใช้ประกอบในกระบวนการตัดสินใจทางสังคม”

ภาคส่วนหลักที่เกี่ยวข้อง 6 ภาคส่วน ได้แก่

ภาคอุตสาหกรรมการผลิต มุ่งเน้นการสร้างกระบวนการผลิตที่ยั่งยืน เพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ทั้งการใช้น้ำ วัสดุ พลังงาน วัสดุที่ไม่ใช้แล้วหรือของเสียให้วนกลับมาใช้ใหม่ เพื่อลดการใช้ และเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติของประเทศ อีกทั้งเพื่อลดผลกระทบที่เกิดจากของเสียหรือมลพิษออกสู่สิ่งแวดล้อม ซึ่งได้ให้ความสำคัญทั้งโรงงานอุตสาหกรรม ผู้ประกอบการขนาดเล็กและขนาดกลาง เพื่อก้าวสู่การผลิตที่ใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งปล่อยคาร์บอนต่ำ

ภาคเกษตรกรรมและอาหาร มุ่งเน้นการขับเคลื่อนเกษตรกรรมและอาหารที่ยั่งยืน มีการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและลดการเกิดของเสียจากกระบวนการผลิต ซึ่งจะช่วยปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร และส่งเสริมให้เกิดความมั่นคงทางอาหารของโลก นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับความรูความสามารถของเกษตรกรเพื่อให้มีภูมิคุ้มกันและสามารถปรับตัวได้ดี สามารถสร้างผลผลิตให้แข่งขันได้ในตลาดโลก รวมทั้งระบบนิเวศในพื้นที่เกษตร และภาคีที่มีส่วนสนับสนุนส่งเสริมให้เกิดการทำเกษตรอินทรีย์ และผลผลิตเกษตรอินทรีย์ ตามแนวทางการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practice: GAP)

ภาคบริการและการท่องเที่ยว มุ่งเน้นการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ซึ่งจะต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน รวมทั้งมีการดำเนินการตามมาตรการการป้องกันและส่งเสริม การติดตามประเมินผลอย่างเป็นระบบและสม่ำเสมอ ซึ่งการสนับสนุนการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนจะช่วยสนับสนุนให้เกิดการสร้างความตระหนัก การอนุรักษ์และปกป้องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งช่วยให้เกิดการสร้างรายได้ โอกาสทางการค้า พัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ให้กับชุมชน

ภาคเมืองและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มุ่งเน้นการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน และส่งผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมลดลง ทั้งในด้านสาธารณสุขโรคพื้นฐาน สิ่งก่อสร้าง อาคารบ้านเรือน ระบบการขนส่ง ระบบการจัดการขยะและน้ำเสีย โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบการก่อสร้างอาคารและสิ่งก่อสร้างที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่การออกแบบ การใช้วัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ รวมถึงระบบสาธารณสุขโรคที่ทำให้การใช้ทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

ภาคการจัดซื้อจัดจ้างยั่งยืน เป็นกระบวนการจัดหาสินค้าและบริการที่ช่วยสร้างประโยชน์ให้กับองค์กร สังคม และประเทศ ในการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากกระบวนการผลิตสินค้า การจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่มีมิตรกับสิ่งแวดล้อมของภาครัฐ ทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และท้องถิ่น ในฐานะผู้บริโภค รายใหญ่ของประเทศ จะช่วยส่งเสริมให้เกิดปริมาณความต้องการสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น

ภาคการสร้างความรู้และการศึกษา มุ่งเน้นการปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อลดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและ พลังงาน รวมถึงลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยคงไว้ซึ่งคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งในการปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินชีวิตจะต้องอาศัยความร่วมมือกันในการปรับเปลี่ยนทัศนคติ สร้างความตระหนัก สร้างการรับรู้และความรู้ความเข้าใจระหว่างคนในสังคม ควบคู่กับการพัฒนาระบบสาธารณสุขโรคพื้นฐาน รวมทั้งการปลูกฝังแนวคิดการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืนในเด็กและเยาวชน โดยบูรณาการเรื่องดังกล่าวไว้ในหลักสูตรการศึกษาทุกระดับ เพื่อปลูกฝังแนวคิดให้กับเด็กและเยาวชน

ประเทศไทยบรรลุการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน
ที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยดำเนินการ
ภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและขับเคลื่อนอย่างบูรณาการ
ด้วยนวัตกรรมทั้งทางสังคมและทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ภายในปี พ.ศ. 2580

เป้าหมาย SCP	ภาคส่วน	SCP 1	SCP 2	SCP 3	SCP 4	SCP 5	SCP 6	SCP 7	SCP 8	SCP 9	SCP 10	SCP 11
เป้าหมายหลัก SCP	ภาคอุตสาหกรรม การผลิต		●	●	●	●	●		●	●		●
	ภาคเกษตรและอาหาร		●	●	●	●	●	●	●			
	ภาคบริการและ ท่องเที่ยว		●	●	●	●	●				●	
	ภาคเมืองและองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	●	●	●	●	●		●	●		●	
	ภาคการจัดซื้อจัดจ้าง ยั่งยืน								●			
	ภาคการสร้างความรู้ ตระหนักรู้และการศึกษา			●					●	●		
มาตรการสำคัญและกลไกสนับสนุน												

ความเชื่อมโยงระหว่าง
เป้าหมาย SCP และภาคส่วน
หลักที่เกี่ยวข้อง แสดงดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 โครงสร้างแผนขับเคลื่อน
การผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน
พ.ศ. 2560 – 2580 (ฉบับปรับปรุง
ครั้งที่ 1)

ส่วนที่ 2

แผนการดำเนินงานด้านการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน (SCP Implementation Plan)

มีการกำหนดค่าเป้าหมาย หน่วยงานรับผิดชอบการรายงานข้อมูล หมุดปกรายทาง 4 ระยะ รวมถึง
มาตรการและกลไกสำคัญ อาทิ

มาตรการและกลไกสำคัญ

รายละเอียด

การกำหนดนโยบาย	การจัดซื้อจัดจ้างตามหลักการเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) และผลักดันนโยบายเพื่อพัฒนา สินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในระดับชุมชน
มาตรการด้านกฎหมาย/ กฎระเบียบ	ด้านประสิทธิภาพพลังงานอาคารและมาตรการประหยัดพลังงานขั้นต่ำสำหรับอาคาร การออกแบบ อาคารที่สามารถนำวัสดุก่อสร้างหลังการรื้อถอนทำลายอาคารมาใช้ใหม่หรือรีไซเคิลได้ การจัดการ ของเสียผลิตภัณฑ์หลังหมดอายุการใช้งานโดยผู้ผลิต อายุการใช้งานของผลิตภัณฑ์กลุ่มไฟฟ้าและ อิเล็กทรอนิกส์ และสามารถซ่อมแซมได้ การยกเลิกการใช้โฟมและถุงพลาสติก การผลักดันกฎหมาย การลดและนำของเสียกลับมาใช้ประโยชน์ รวมทั้งการกำหนดกฎหมายให้ขอรับรองมาตรฐานวิธีปฏิบัติ การเกษตรที่ดีเป็นขั้นต้น การจัดซื้อจัดจ้างของโรงแรม โรงเรียน โรงพยาบาล และหน่วยงานรัฐ ให้จัดซื้อ อาหารหรือเครื่องดื่มที่จัดซื้อวัตถุดิบจากท้องถิ่นหรือจากระบบเกษตรอินทรีย์ ระบบเกษตรกรรมยั่งยืน รวมทั้งกำหนดระเบียบให้ลดภาษี หรือให้เงินอุดหนุนแก่ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ดีดีจากสิ่งแวดล้อม และปรับปรุงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐและเผยแพร่อย่างทั่วถึง
มาตรการทางเศรษฐศาสตร์	ค่าธรรมเนียมการปล่อยมลพิษ การซื้อขายการปล่อยมลพิษ ภาษีคาร์บอนของเชื้อเพลิงและยานยนต์ ความร่วมมือระดับภูมิภาคสำหรับการลดการปล่อยสารพิษ รวมทั้งเพื่อเป็นการจูงใจให้ผู้บริโภคลดของเสีย อาหาร สนับสนุนการจัดซื้อจัดจ้างที่ยั่งยืนสำหรับองค์กร ประชาชน การใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ และการใช้พลังงานหมุนเวียน และเพื่อให้เกิดช่องทางการนำรายได้จากการท่องเที่ยวมาใช้ในการสนับสนุน การอนุรักษ์และสร้างความยั่งยืนให้กับความหลากหลายทางชีวภาพ
มาตรการจูงใจ/สนับสนุน/ รณรงค์/ส่งเสริม	การนำขยะมาเป็นพลังงาน การผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทดแทน การรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักรู้ เรื่องการลดปริมาณของเสียอาหารอย่างจริงจัง การสร้างความตระหนักให้หน่วยงานด้านการท่องเที่ยว ภาคเอกชนและประชาชน การลด คัดแยกขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายชุมชนตั้งแต่ต้นทาง ตลาดสร้างสรรค ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในระดับเมือง
การสร้างองค์ความรู้ และความเข้าใจ	การกำหนดให้มีเนื้อหาสาระด้านการบริโภคที่ยั่งยืน (Environmental Education for Sustainable Consumption: EESC) และด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน (Education for Sustainable Development: ESD) รวมถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศไว้ในหลักสูตรการศึกษา

มาตรการและกลไกสำคัญ (ต่อ)

มาตรการและกลไกสำคัญ	รายละเอียด
การพัฒนาเครื่องมือต่าง ๆ	การประเมินผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม เช่น บัญชี TSA-SEEA
การพัฒนาระบบข้อมูล/ ฐานข้อมูล	การคำนวณคาร์บอนรอยการใช้วัตถุดิบ (Material Footprint: MF) และจำนวนการใช้วัตถุดิบในประเทศ (Domestic Material Consumption: DMC) ปริมาณการสูญเสียอาหารในห่วงโซ่อุปทาน (Food Loss) ขยะอาหาร (Food Waste) การบริหารจัดการน้ำ การจัดการสารเคมีของประเทศ ศูนย์ข้อมูลบัญชีผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม บัญชีผู้ประกอบการ และประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งมีระบบการศึกษา ระบุ และติดตามขีดความสามารถในการรองรับได้ (Carrying Capacity) จากการท่องเที่ยวในพื้นที่เปราะบาง
การจัดตั้งเครือข่าย	การส่งเสริมการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในทุกภูมิภาค
การส่งเสริมเครือข่าย	การเผยแพร่องค์ความรู้ด้านการบริโภคที่ยั่งยืนในระดับเมือง การถ่ายทอดและเผยแพร่องค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทดแทนและการอนุรักษ์พลังงาน
การสร้างแพลตฟอร์ม	การเปิดให้ภาคเอกชนโดยเฉพาะภาคบริการได้เข้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ดีและเผยแพร่แนวปฏิบัติดังกล่าว

ส่วนที่ 3

การติดตามและประเมินผล

ดำเนินการติดตามและประเมินผล ทั้งในส่วนของผลการดำเนินงานตามเป้าหมาย และผลการดำเนินงานตามแผนการดำเนินงานด้านการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน (SCP Implementation Plan) ของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

สนับสนุนข้อมูล โดย

นายประเสริฐ ศิริภาพร

นางสาวนริรัตน์ พันธุ์ณี

นางสาวนินดา แซ่จิว

รองเลขาธิการ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.)

กรรมการบริหารเครือข่าย Thai SCP ด้านนโยบายและแผน

ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน สผ.

นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ สผ.

ปฏิทินที่เกี่ยวข้องกับงาน SCP เดือน กุมภาพันธ์ 2564

- สัมมนา “โครงการขับเคลื่อนนโยบายเพื่อบูรณาการสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมสู่การปฏิบัติ” จัดโดย กรมควบคุมมลพิษ โครงการส่งเสริมการผลิตและการบริโภคอย่างยั่งยืนในทวีปเอเชีย (Switch-Asia SCP Facility) ของสหภาพยุโรป และ Thai SCP Network วันที่ 9 ก.พ. 64 เวลา 08.30 – 13.00 น. ผ่านระบบออนไลน์ MS Team
- สัมมนา “Progress Update on EU’s Carbon Border Adjustment Mechanism and Impact on Thailand Economy” จัดโดย องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) (อบก.) วันที่ 15 ก.พ. 64 เวลา 13.00 – 16.30 น. ณ ห้อง Eternity ชั้น G โรงแรมพูลแมน คิง เพาเวอร์ กรุงเทพฯ (รางน้ำ)
- สัมมนา “การพัฒนาตัวชี้วัดการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืนตามแนวทางหลักการเศรษฐกิจหมุนเวียนสำหรับอุตสาหกรรมไทย” จัดโดย สถาบันน้ำและสิ่งแวดล้อมเพื่อความยั่งยืน สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (NIDA) และ Thai SCP Network วันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2564 เวลา 13.00 – 16.00 น. ณ ห้องประชุม PTT Group (1012) สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

ทีมจดหมายข่าว

ดร.พงษ์วิภา หล่อสมบูรณ์

น.ส.พิรพร พละพลีวัลย์

นางเรไร เทียงธรรรา

น.ส.วิภาวรรณ คลังเงิน

นางสิริพร น้อยโสกา

เลขาธิการ Thai SCP Network

รองเลขาธิการ Thai SCP Network

เลขานุการเครือข่าย

เลขานุการเครือข่าย

เลขานุการเครือข่าย

Download ใบสมัคร

สมาชิกสมาคมส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน

(ประเทศไทย)

ท่านสามารถติดตามความเคลื่อนไหวที่สำคัญของ Thai SCP Network ได้ที่ <http://thaiscp.net>

ติดต่อฝ่ายเลขานุการ 086 805 2487 อีเมล thaiscpnet@gmail.com

